

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa H. C.
przeciwko A. .o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 marca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 18 kwietnia 2017 r., sygn. akt I Ca .../17,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda H. C. od Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 kwietnia 2017 r., sygn. akt I Ca .../17 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej powód zarzucił naruszenie art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. polegające na przyjęciu, iż nie wykazał on zasadności powództwa, co nie daje się pogodzić ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym; art. 6 k.c. w zw.

z art. 376 § 1 k.c. przez uznanie, iż powód nie udowodnił, że dokonał spłaty kredytu hipotecznego w kwocie 100 481 zł w okresie od dnia 25 czerwca 2008 r. do dnia 28 stycznia 2010 r., pomimo, iż przedłożone dokumenty urzędowe dowodzą, iż środki zgromadzone na rachunku wspólnym stron, z którego następowała spłata kredytu, należały do powoda, a strony pozostawały w ustroju rozdzielności majątkowej od dnia 16 czerwca 2008 r., a tym samym nie uzyskał roszczenia regresowego wobec pozwanej o zwrot połowy wartości spełnionego świadczenia. Wadliwe przyjęcie, że to powód powinien podjąć dodatkową inicjatywę dowodową, aby wykazać fakt spłaty kredytu w sytuacji, gdy z załączonych dowodów wynika, iż na rachunku znajdowały się niemal wyłącznie jego środki, z których następowała spłata kredytu, co w konsekwencji skutkowało przerzuceniem ciężaru dowodu z pozwanej na powoda.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Według skarżącego w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dowodów z dokumentów urzędowych w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż spłata kredytu hipotecznego wspólnie zaciągniętego przez strony nastąpiła ze środków zgromadzonych na wspólnym rachunku stron, które to środki były własnością powoda, albowiem od 16 czerwca 2008 r. strony pozostawały w ustroju rozdzielnosci majątkowej.

Wbrew jednak stanowisku powoda, zaskarżony wyrok nie jest oczywiście nieprawidłowy. Należy bowiem zauważyć, iż w umowie o podział majątku wspólnego z dnia 16 czerwca 2008 r. zawartej po umowie wprowadzającej ustrój rozdzielnosci majątkowej, strony określiły, że w skład ich majątku wspólnego wchodzi 1) prawo własności nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym w stanie surowym, objętej księgą wieczystą [...], obciążoną hipotecznie na rzecz Banku Polska Kasa Opieki S.A. w postaci hipoteki zwykłej w kwocie 150 000 zł i hipoteki kaucyjnej do kwoty 150 000 zł oraz 2) kwota 200 000 zł z tytułu nakładów poczynionych na rzecz prowadzonej przez powoda działalności gospodarczej pod firmą PPUH G. i dokonały podziału w ten sposób, że nieruchomość przypadła pozwanej, zaś powodowi wierzytelność w kwocie 200 000 zł oraz oświadczyły, że wskazane składniki majątkowe obejmują ich cały dorobek, oraz że z tego tytułu nie są zobowiązani względem siebie do żadnych spłat i dopłat i nie będą w przyszłości mieć w stosunku do siebie żadnych roszczeń, a także, że wyposażeniem mieszkania już wcześniej podzieliły się. Pozwana ustanowiła na rzecz powoda służebność osobistą polegającą na prawie bezpłatnego dożywotniego zamieszkiwania w budynku znajdującym się na nieruchomości, która przypadła pozwanej (k. 8).

Z powyższego wnika, że strony zrzekając się wobec siebie wszelkich roszczeń z tytułu podziału majątku wspólnego, nie określiły zasad spłaty kredytu bankowego, jak również nie dokonały podziału środków pieniężnych zgromadzonych na wspólnym rachunku bankowym. W związku z tym, z chwilą wprowadzenia rozdzielnosci majątkowej strony stały się współuprawnionymi w równych częściach ułamkowych. Wpłaty dokonywane przez strony na to konto po wprowadzeniu ustroju rozdzielnosci majątkowej objęte były również współuprawnieniem w częściach ułamkowych, przy uwzględnieniu domniemania

prawnego statuowanego przez przepis art. 197 k.c. Powód nie przedstawił dowodów, które miałyby doprowadzić do wzruszenia tego domniemania prawnego, jak również nie wyjaśnił sensu istnienia wspólnego konta bankowego po wprowadzeniu ustroju rozdzielności majątkowej i umownym podziale majątku wspólnego. Co istotne spłata kredytu następowała w okresie kiedy nadal rachunek ten był wspólny. Dopiero po spłacie kredytu konto to stało się indywidualnym kontem powoda na skutek zmiany (k. 36), co dodatkowo potwierdza tezę, iż spłata wspólnie zaciągniętego kredytu nastąpiła ze wspólnego konta, a skoro tak, to środki zgromadzone na nim stanowiły współwłasność w połowie pozwanej, co czyni bezzasadnym powództwo powoda o zapłatę przez pozwaną dochodzonej w tym procesie połowy kwoty z wpłaconej z tego konta na spłatę kredytu hipotecznego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. 2016, poz. 1668).

kc

jw